

CIVISIM

Radovan Šťastný

Rok 5124. Na Terragratii právě začaly dopadat temnohmotné rakety. V posledním marném pokusu o sebeobranu vysílá planeta rakety na všechny země, které jsou v dostřelu s myšlenkou: „Když zničí nás, zničíme je všechny!“

A je to tady, raketový déšť. Tisíce raket přináší smrt a utrpení do stovek zemí, které vysílají další rakety v řetězci zkázy. Na obloze je vidět ohňostroj výbuchů. Po pěti hodinách je po všem. Nikdo nepřežil. V tu chvíli se ozval hlas: „Vypněte dvacet čtyřku, tady už to nemá smysl. Zase se vyhladili.“

Vypínám přístroj 24 a vidím už jen černou obrazovku. Jdu si sednout ke svému stolu. Vlastně jsem se zapomněl představit... Jmenuji se Mirek a pracuji v ústavu pro vývoj technologií pomocí přístroje CIVISIM, což je zkratka pro simulátor vzniku civilizací.

Je to jednoduché. Simulujeme různé civilizace a sledujeme, jak se budou vyvíjet. Znáte to, zbraně, jedy, další zbraně a tak. No, a tak tady sedím u stolu, píšu si zápisy a čekám, jestli se něco nestane. Sleduji civilizace vznikat a umírat. Je to jako dívat se z okna rychlíku. Všechno běží rychle a rozmazaně. Ti lidé na obrazovce se nikdy nezastaví. Pracují, umírají a tak to jde pořád do kola. Tedy lidmi bych tam ty věci asi nenazval, jsou spíš tečky na obrazovce. Oproti lidem jim totiž chybí jedna důležitá věc: *vědomí*. Vše dělají v podstatě automaticky. Ani si neuvědomují, že existují. Tohle nás dělí od té obrazovky. Taky je nemožné simulovat vědomého člověka.

V mém rozjímání mě vyrušil kolega Tomáš: „Teď to zkusíme trochu jinak, co vy na to?“

„Co tím myslíš?“ opětoval jsem mu.

Chvíli se podezřele zamyslel a pak spustil: „Nevím, ale udělal bych to těmhle trochu těžší, třeba bych nastavil maximální rychlost na rychlost světla.“

„To je fakt blbost,“ glosoval kolega Zdeněk.

„To už bys rovnou mohl napsat, aby se všechno na atomární úrovni chovalo absolutně nepředvídatelně,“ připojil ještě ironicky.

V tu chvíli už trochu nechápavý Tomáš zadával všechny hodnoty a proměnné, aniž by si uvědomoval, že si z něho jeho kolega utahuje. Ale když už tam ty hodnoty zadal, nikomu se je nechtělo přepisovat, a tak jsme simulátor zapnuli.

Místo klasického přátelského „Vítejte v simulaci“ jsme uslyšeli jen obrovskou ránu. Obrazovka se rozzářila tak, že nás na pár vteřin oslepila. Obrovská exploze vychrlila do prostoru nepředstavitelný objem materiálu... a nic, jenom prach poletující v prostoru a tma.

„To jsem fakt nečekal,“ ozval se sarkasticky Zdeněk.

„Vypneme to,“ dodal.

„Dal bych tomu alespoň šanci,“ bránil se Tomáš. Tak jsme se po menší hádce přiklonili na Tomášovu stranu a trochu jsme tu simulaci zrychlili. Sto let. Nic, jen tma. Tisíc let, pořád nic. Už jsme začínali ztrácet naději. 10 miliónů let...

„Konečně!“ vykřikl jsem trochu moc nadšeně. Začaly se formovat hvězdy a planety. Miliarda let...

Zapnuli jsme životní skener. Ukázalo se nám asi 1000 planet! Byli jsme zvyklí, že počítač simuluje vždy jen jeden žijící svět, ale tady jich bylo 1000. Počkat, přes 2000! To číslo se stále zvětšovalo, někdy trochu spadlo, ale pak zase vyletělo. Bylo to jako se dívat na zániky a vzniky miliard vyspělých i nevyspělých civilizací. Musím uznat, že jsem nikdy nebyl tak ohromen!

Teď jsme do scanneru zadali technologie. Číslo na obrazovce dramaticky kleslo, jedenáct. Mí kolegové jen mlčeli úžasem. Nikdo nemohl přijít na to, jak něco tak komplexního může fungovat na našich superpočítačích. Začali jsme prohledávat ty vyspělé světy. Měly moderní zbraně.

Některé světy žily v míru a nikdy žádné zbraně nevynalezly. Tomáš na ně cynicky poslal meteor, ať je zničí, protože by jenom zabíraly výpočetní sílu těm, kteří se chtějí zničit.

Celou dobu jsem se nemohl zbavit pocitu, že tahle simulace je jiná. Byly to jen nějaké záblesky hlasitého smíchu a tichého breku, jako by si ty tečky tam na obrazovce užívaly život. Ale hned jsem ten pocit zavrhl, protože to prostě nebylo možné. Když jsme procházeli planety a zjišťovali jsme, co na nich vynalézají, zaujala nás jedna planeta. Byla trochu jako ta naše, ale bez válek, bez utrpení.

„Utopie,“ řekl jsem si potichu.

Okamžitě jak to Tomáš slyšel, tak natáhl ruku nad tlačítko destrukce. Zastavil jsem ho.

„Co to děláš?“ obořil se na mě.

„Dej jim šanci,“ oponoval jsem mu. Tak jsme čekali. Nekonečný mír, nic jiného nevládlo na té nádherné planetě. Ale najednou a nečekaně vypukla válka.

Tomáš už měl v ruce připravený zápisník. A v tu chvíli jsem něco uviděl... Moji kolegové to také zahlédli, viděl jsem jim to na očích. Ta hrůza byla nepopsatelná!

Vykřikl jsem jako první: „Oni, oni mají taky CIVISIM!“

Jestli tamti lidé zvládli simulaci, jaká je pravděpodobnost, že se tyhle simulace kupí na sebe jako papíry v kanceláři? Jsou jich za sebou stovky? Tisíce? Miliardy? Co když je jich nekonečno? Jsme taky v uvěznění v síti? Jsme všichni v síti simulace?